
Обща информация

Присъединяването на България към НАТО беше един от основните приоритети на външната политика на страната ни през 90-те години на XX век. Активното участие в програмата **„Партньорство за мир“** допринесе значително за готовността на българските въоръжени сили и структури за членството в Алианса. Тази стратегическа цел беше постигната на 29 март 2004 г.

Изпълнението на съюзническите ангажименти, произтичащи от членството в НАТО, са основен елемент от отбранителната политика на страната ни. Алиансът остава основен гарант за сигурността на България и прави по-ефективно успешното реагиране на евентуални заплахи за страната. В отговор, България е активен и надежден член на Алианса и се стреми да допринася максимално за успешната му дейност в различни сфери.

Българският принос към дейностите на НАТО е многокомпонентен. България работи активно за укрепване на политическия диалог, консултации и координация в рамките на Алианса, дава своя принос към операциите и мисиите на НАТО в отговор на кризи и към развитието на военните способности. България активно подкрепя политиката на НАТО на отворени врати, споделяйки позицията, че европейската и евроатлантическа перспектива е най-стабилната гаранция за установяването на трайна сигурност и просперитет.

Продължаващият процес на модернизация в Алианса е съществено условие за успешното адаптиране на НАТО към променящата се среда на сигурност и за изпълнение на възникващите оперативни задачи. Днес, Алиансът е изправен пред предизвикателства и заплахи, които, произхождат от изток и от юг; от държавни и недържавни участници; от въоръжени сили и от терористични атаки, хибридни атаки и кибератаки. България подкрепя разнообразните инициативи и мерки за посрещане на новите предизвикателства пред сигурността и за развитие на военните способности, инициирани на Срещите на върха на НАТО в Уелс (2014), Варшава (2016), Брюксел (2018), гарантиращи пълноценен отговор на всички предизвикателства пред сигурността на държавите-членки. Страната ни активно участва в изпълнението на мерките за гарантиране сигурността на съюзниците и мерките за адаптация на Алианса, както и в редица международни учения със съюзници от НАТО и партньори. Като страна от Източния фланг на НАТО, особено важни за нас са мерките за адаптирано предно присъствие (tFP) на НАТО в Черноморския регион, които допринасят за изграждането на модерно възпиране и отбрана на базата на

единството и солидарността между съюзниците. По-нататъшната адаптация на НАТО към предизвикателствата и от юг отговаря на националния интерес за повишаване на стабилността в региона.

Въпреки подновеното внимание върху възпирането и колективната отбрана, НАТО продължава да изпълнява основната си задача по управление на кризи и поддържане на мира. От първата си голяма операция по поддържане на мира на Балканите в началото на 1990 г. темпото и разнообразието на операциите на НАТО се увеличи. Днес НАТО е ангажиран с мисии, които покриват различни дейности от опазване на мира, до обучение и логистична подкрепа, наблюдение и хуманитарна помощ. Участието на България в операции зад граница е осезаем израз на изпълнението на съюзническите ни ангажименти, практическо реализиране на отбранителните ни способности и в крайна сметка, катализатор на трансформационните процеси във въоръжените сили. Приносът на Република България в съюзни операции и мисии допринася за издигането на международния престиж на нашата страна, за подготовката на кадри и за повишаването на нивото на оперативната ни съвместимост с нашите съюзници и партньори. От 1996 г. започва участието на България в операции и мисии на НАТО, когато български военнослужещи участват в Стабилизиращите сили на НАТО в Босна и Херцеговина (SFOR) в състава на холандския контингент. Оттогава страната ни активно участва във многонационални мисии и операции на НАТО.

Заедно с останалите страни-членки на НАТО, България продължава да допринася към партньорската политика на НАТО. България е готова да оказва подкрепа и помощ в реформите в областта на отбраната и сигурността на страни-партньори на НАТО. Израз на нашата активна политика по отношение на страните-партньори и кандидатки за членство са например дългосрочната помощ, оказвана на Грузия и Украйна. В периода 2017 г. - 2018 г. България е посолство за контакт на НАТО в Тбилиси и работи активно за предоставяне на подкрепа и помощ на Грузия, за да продължи работата по пътя на евроатлантическата интеграция. Република България продължава да осигурява подкрепа за реформите и за прилагането на Съдържателния пакет НАТО-Грузия. България оказва подкрепа и на Украйна като продължава изпълнението на отговорностите ни като водеща страна по Доверителния фонд на НАТО за медицинска рехабилитация на пострадали украински военнослужещи. От юни 2018 г. започна реализиране на нефинансов, алтернативен принос на стойност 250 000 евро, чрез долекуване и рехабилитация на ранени украински военнослужещи в България в болничната база на Военномедицинска академия в Хисаря. Наред с това, по линия на Доверителния фонд на НАТО за подпомагане на Украйна в областта на логистиката и стандартизацията, България предостави

безвъзмездно на Украйна правото за ползване на националния кодификационен инструмент „BULCOD”. България подкрепя задълбочаването на диалога и сътрудничеството с партньорите и мерките за засилване на тяхната устойчивост.

Участието на страната ни в политиката за изграждане на способности в рамките на НАТО се материализира и чрез поетия ангажимент за изграждане на Център за изследване, изграждане и усъвършенстване на способности на НАТО (<https://www.cmdrcoe.org/>) за управление на кризи и реагиране при бедствия. Центърът беше официално акредитиран от Северноатлантическия съвет и предоставя специализирана експертиза за подпомагане на изграждането на способности, повишаване на оперативната съвместимост и усъвършенстване на обучението и подготовката на командири, лидери и формирования от страните-членки и партньорите на НАТО. Към настоящият момент в центъра участват три страни-членки – България, Полша и Гърция.